

Czas na
rolnictwo
ekologiczne
STR. | IV |

Już teraz warto
przygotowywać się
do składania wniosków
STR. | XI |

10. Spotkanie
Narodowych Sieci
Obszarów Wiejskich
STR. | XIV |

PROW *Wieści*

MIESIĘCZNIK DOTYCZĄCY PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013

■ październik 2010

Pieczarki to nie totolotek

STR. | IX

**Modernizacja
gospodarstw rolnych**

STR. | VI

Rolniczy budżet 2011

STR. | III

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Publikacja opracowana w Departamencie Rozwoju Obszarów Wiejskich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

PROW w liczbach:

337– liczba lokalnych grup działania
w Polsce**WAŻNE INSTYTUCJE
DLA PROW 2007-2013****INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA:
MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
<http://www.minrol.gov.pl>**JEDNOSTKA CERTYFIKUJĄCA:
GENERALNY INSPEKTOR KONTROLI SKARBOWEJ**Ministerstwo Finansów
<http://www.mf.gov.pl>**AGENCJA PŁATNICZA:**Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
<http://www.arimr.gov.pl/>**PODMIOTY WDRAŻAJĄCE:**
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
<http://www.arimr.gov.pl>Agencja Rynku Rolnego
<http://www.arr.gov.pl>**Samorządy Województw:**Dolnośląskie: www.umwd.pl
Kujawsko-Pomorskie: www.kujawsko-pomorskie.pl
Lubelskie: www.lubelskie.pl
Lubuskie: www.lubuskie.pl
Łódzkie: www.lodzkie.pl
Małopolskie: www.malopolskie.pl
Mazowieckie: www.mazovia.pl
Opolskie: www.umwo.opole.pl
Podkarpackie: www.podkarpackie.pl
Podlaskie: www.wrotapodlasia.pl
Pomorskie: www.woj-pomorskie.pl
Śląskie: www.silesia-region.pl
Świętokrzyskie: www.sejmik.kielce.pl
Warmińsko-Mazurskie: www.warmia.mazury.pl
Wielkopolskie: www.umww.pl
Zachodniopomorskie: www.wzp.plFundacja Programów Pomocy Dla Rolnictwa
www.fapa.com.pl

Dobre praktyki, czyli projekty zrealizowane w ramach MGR	VIII
Kościóły i związki wyznaniowe dla rozwoju wsi	X
Ponad 3 mld zł w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” rozdysponowane	XII
Seminarium „Zapewnienie dobrego zarządzania programami rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007–2013”	XIII

Szanowni Państwo!

Jest nam niezmiernie miło zaprezentować Państwu kolejny numer wydawanego przez Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW miesięcznika „PROWieści”. W tym wydaniu przedstawiamy najbardziej aktualne informacje dotyczące realizowanego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013. Tematem przewodnim jest modernizacja gospodarstw rolnych w ramach PROW 2007–2013. W numerze wywiad z Kazimierzem Plocke, sekretarzem stanu w Ministerstwie Rolnictwa, na temat budżetu MRiRW na rok 2011, oraz wypowiedź Artura Ławniczaka, podsekretarza stanu, dotycząca

przyszłości rolnictwa ekologicznego w Polsce. Ponadto m.in. relacje z dwóch międzynarodowych wydarzeń: 10. Spotkania Narodowych Sieci Obszarów Wiejskich w Edynburgu oraz drugiego seminarium „Zapewnienie dobrego zarządzania programami rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007–2013” w Brukseli. Poza tym w tym numerze po raz pierwszy prezentujemy kalendarium wydarzeń, które zawiera informacje dotyczące planowanych spotkań związanych z wdrażaniem Programu. Zachęcam do lektury i współpracy przy redagowaniu „PROWieści”.

Michał Marciniak

DYREKTOR DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

**Najnowsze zmiany legislacyjne
PROW 2007–2013**

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 7 września 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli na miejscu i wizytacji w miejscu w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz.U. nr 174, poz. 1182)
 - Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 14 września 2010 r. w sprawie zmiany Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (MP nr 69, poz. 861)
 - Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 13 października 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz.U. Nr 196, poz. 1304)
- Wszystkie zmiany legislacyjne PROW 2007–2013 dostępne są na stronie: www.minrol.gov.pl w zakładce PROW 2007–2013.

Rolniczy budżet 2011

Panie Ministrze, w parlamencie trwają prace nad ustawą budżetową na rok 2011. Jaki będzie nowy budżet dla rolnictwa?

– Projekt ustawy budżetowej na 2011 r. przygotowany został przy założeniu średniorocznego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 2,3 procent oraz wzrostu PKB o 3,5 procent w porównaniu z planowanym PKB na 2010 r. Założenia te były podstawą do zaplanowania dochodów budżetowych w 2011 r. w wysokości ponad 270 mld zł, a wydatków budżetowych na poziomie ponad 310 mld zł. Myślę, że planowany budżet dla rolnictwa na tym poziomie jest dobrym budżetem.

Jakie priorytety będzie wspierał ten budżet w zakresie sektora rolnego, rybołówstwa i obszarów wiejskich?

– Priorytetem w wydatkach budżetowych w 2011 r. będzie przede wszystkim realizacja płatności i programów z udziałem środków budżetu wspólnotowego, tj. płatności bezpośrednich, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 oraz Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013”. W projekcie ustawy budżetowej na finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej planujemy przeznaczyć ponad 22 mld zł, natomiast na finansowanie PO „Ryby” ponad 710 mln zł. Oznacza to, że polskie rolnictwo i obszary wiejskie, a także sektor rybołówstwa będą mogły nadal dynamicznie się rozwijać, a jakość życia na wsi, w tym na terenach nadbałtyckich, znacząco się poprawi.

Na jakie jeszcze pieniądze mogą liczyć polscy rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich w ramach budżetu na 2011 rok?

– W projekcie ustawy budżetowej na 2011 r. zaplanowaliśmy również środki

foto: archiwum MRiRW

w wysokości około 15 800 mln zł dla Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Gwarantuje to wypłaty rolniczych emerytur w całym przyszłym roku. Ponadto zostały zabezpieczone fundusze dla jednostek badawczo-rozwojowych na realizację wieloletnich programów badawczych dla sektora rolnego, a także dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która będzie finansowała w 2011 roku m.in. dopłaty do oprocentowania kredytów na inwestycje w rolnictwie i przetwórstwie rolno-spożywczym oraz na wznowienie produkcji rolniczej po klęskach. Poza tym w budżecie zaplanowaliśmy środki na finansowanie przez szkoły rolnicze projektów z Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki” oraz na pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego na wyprzedzające finansowanie przez jednostki samorządu terytorialnego niektórych działań PROW 2007–2013.

Czy tak jak w ubiegłym roku polski budżet dofinansuje programy propagujące spożywanie mleka i przetworów mleczarskich wśród dzieci w szkołach podstawowych?

– W budżecie Agencji Rynku Rolnego zaplanowano środki na finansowanie programu dopłat do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych.

Co oznaczają te wszystkie wymienione środki dla polskich rolników, rybaków i mieszkańców obszarów wiejskich?

– Mam nadzieję, że przyszłoroczny budżet będzie wspierał polskich rolników modernizujących swoje gospodarstwa i różnicujących swoją działalność. Dzięki środkom finansowym z PROW na lata 2007–2013 oraz innym przeznaczonym na rolnictwo polscy rolnicy będą mogli spokojnie pracować i zapewniać krajowi bezpieczeństwo żywnościowe, a także konkurować na rynkach zewnętrznych.

Inwestycje w ramach PROW 2007–2013, jak i z PO „Ryby” przyczynią się z pewnością do poprawy jakości życia i pracy na obszarach wiejskich. Dodatkowo inne środki z budżetu przeznaczone na rozwój rolnictwa będą miały znaczący udział nie tylko w rozwijaniu technologii niezbędnych do lepszej i efektywniejszej pracy w rolnictwie i rybołówstwie, ale także do promocji polskich produktów na rynkach krajowym i zagranicznych.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał Mariusz Przybylski

Planowane wydatki MRiRW w 2011 r.	
rolnictwo	748 871 000,00
rozwój wsi	5 155 977 000,00
rynki rolne	524 329 000,00
rybołówstwo	177 102 000,00
rezerwy celowe	4 886 321 000,00
budżet wojewodów	1 149 787 000,00
WPR	22 004 046 000,00
PO „Ryby”	713 004 000,00
KRUS	15 811 600 000,00
projekty szkół rolniczych z PO KL	16 853 000,00
JBR	79 273 000,00
pożyczki z BGK na wyprzedzające finansowanie j.s.t.	1 241 227 000,00

Czas na rolnictwo ekologiczne

Jednym z naszych priorytetów jest kultywowanie lokalnych tradycji i obyczajów. Najważniejszym wyróżnikiem produktów regionalnych i tradycyjnych jest ich specyficzna jakość, która wynika z tradycyjnego sposobu wytwarzania zgodnego z dziedzictwem kulturowym według receptur przekazywanych z pokolenia na pokolenie, a także ze szczególnych walorów klimatycznych, glebowych oraz miejsc wytwarzania.

Ogólnością trendem w spożyciu żywności jest zwrot ku żywności tradycyjnej. Coraz częściej szukamy żywności wysokiej jakości, która wyróżnia się niepowtarzalnym smakiem i aromatem. Te wymogi spełniają produkty wytwarzane tradycyjnymi metodami w różnych regionach Polski i świata. Produkty regionalne i tradycyjne stanowią alternatywę dla produktów wytwarzanych metodami przemysłowymi.

Polska żywność należy do najlepszych i najzdrowszych nie tylko w Europie, ale i na świecie. Jednak wciąż nie potrafimy się przebić z promocją rodzinnych wyrobów mimo sukcesów na lokalnym rynku. Polska żywność na pokazach i targach zachwyca konsumentów, co więcej, ma szansę stać się najważniejszym towarem eksportowym i polską specjalnością. Naszym atutem jest i powinna pozostać żywność ekologiczna. W walory naszych serów, wędlin, owoców, warzyw, miodów, alkoholi i przetworów mówią same za siebie. W dłuższej perspektywie produkty te mogą się stać chlubą danego obszaru i bardzo dobrym narzędziem marketingowym ułatwiającym promocję regionu. Największe korzyści będą odnosić te obszary, które będą umiały przeprowadzić właściwą promocję – z powodu jej braku wiele produktów tradycyjnych nie jest bowiem wprowadzanych do obrotu.

System ochrony oraz promocji wyrobów regionalnych i tradycyjnych jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Przyczynia się to do zwiększenia moż-

liwości zatrudnienia na terenach wiejskich, stwarzając na wsi pozarolnicze źródła utrzymania, zwiększa dochody producentów rolnych, zwłaszcza na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, oraz zapobiega wyludnianiu się z tych terenów.

System ochrony oraz promocji produktów rolnych i środków spożywczych chroni także dziedzictwo kulturowe wsi, przyczyniając się do zwiększenia atrakcyjności terenów wiejskich, rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej, a także do ochrony środowiska w skali lokalnej.

Systemem ochrony objęte są oryginalne produkty rolne oraz żywność lokalna, charakterystyczna ze względu na miejsce powstania i tradycyjny sposób wytworzenia. Produkcja wyrobów tradycyjnych i regionalnych wspomaga rozwój obszarów wiejskich przez umożliwienie rolnikom zarobkowania w ich własnych regionach.

Śród wszystkich krajów unijnych Polska ma jedną z największych szans na rozwój rolnictwa ekologicznego na swoim obszarze. Biorąc pod uwagę ogólną charakterystykę rolniczej przestrzeni produkcyjnej naszego kraju, można z całą pewnością stwierdzić, iż Polska ma wiele cech wspólnych z klasycznie ujmowanym rolnictwem ekologicznym.

Na dynamiczny rozwój rolnictwa ekologicznego złożyło się wiele czynników: akcje promujące rolnictwo ekologiczne, atrakcyjne dopłaty do użytków rolnych zagwarantowane w budżecie unijnym i krajowym, coraz większy wzrost popytu na żywność ekologiczną w kraju i za granicą. Obecnie rolnictwo ekologiczne koncentruje się głównie w południowo-wschodniej Polsce, w województwach: małopolskim, podkarpackim, świętokrzyskim i lubelskim.

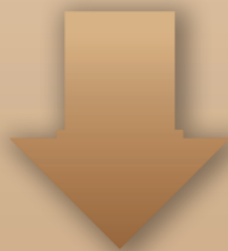
Produkcja żywności ekologicznej, regionalnej i tradycyjnej wpływa na rozwój ekologicznej agroturystyki wiejskiej, wzbogacając ofertę gospodarstw dla swoich klientów, co może stanowić dodatkowe źródło dochodu dla ekologicznych producentów rolnych.

■ Artur Ławniczak

PODSEKRETARZ STANU

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

poprzednie logo

aktualne logo

fot. archiwum MRiRW

Targi naturalnej żywności w Łodzi z udziałem Wiceministra Rolnictwa

Od 15 do 17 października pod patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwały w Łodzi III Dni Naturalnej Żywności Natura Food 2010. Honorowym gościem targowej imprezy, której celem była popularyzacja produktów ekologicznych oraz zdrowego trybu życia opartego na świadomym odżywianiu, był Artur Ławniczak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wiceminister Ławniczak nie tylko odwiedził stoiska wystawiennicze, na których prezentowane były pochodzące z ekologicznych gospodarstw warzywa i owoce, miody, przetwory mleczne, nalewki, pieczywo czy makarony z pełnego ziarna, ale także uczestniczył w zorganizowanej w trakcie targów konferencji, 20-lecie Agencji Rynku Rolnego – promocja produktów żywnościowych wysokiej jakości” oraz seminarium „Wiem co jem”.

Ponadto w drugim dniu targów wręczał nagrody laureatom konkursów or-

ganizowanych przez resort rolnictwa na najlepszą pracę magisterską/doktorską w zakresie polityki jakości żywności, na najlepszy projekt (inicjatywę) mający na celu promocję regionu za pomocą produktu regionalnego lub tradycyjnego oraz na najlepsze gospodarstwo ekologiczne.

Zdaniem Artura Ławniczaka Targi Natura Food 2010 stanowią doskonałą okazję do zaprezentowania dziedzictwa kulinarnego różnych regionów Polski, produktów regionalnych i tradycyjnych oraz rolnictwa ekologicznego. W dobie globalizacji i powszechnej dostępności dóbr konsumpcyjnych powinno się bowiem jak najszybciej zidentyfikować polskie produkty ekologiczne, lokalne, tradycyjne i regionalne, a przez ich promocję pokazać potencjalnym konsumentom z całej Europy, że są wyjątkowe i niepowtarzalne, niezbędne do prowadzenia zdrowego stylu życia i dbałości o środowisko naturalne.

■ Wojciech Petera

Kalendarium wydarzeń

25-27.10.2010 r. - Lipsk, Niemcy
Międzynarodowe targi specjalistyczne i kongres dotyczący rozwoju lokalnego i regionalnego w Europie Euregia 2010

28.10.2010 r. - Warszawa
Konferencja podsumowująca ogólnopolski konkurs na najlepsze projekty infrastrukturalne realizowane na terenach Wiejskich - „Przyjazna Wieś”

3, 4, 8, 9, 10, 15, 16, 17.11.2010 r. - Warszawa

Cykl Spotkań informacyjnych pt. „Stan wdrażania działań samorządowych w połowie okresu programowania oraz zmiany w PROW 2007-2013”

04-05.11.2010 r. - Leszno
Konferencja pt. „Program rolnośrodowiskowy jako narzędzie służące ochronie cennych siedlisk przyrodniczych na terenach Wiejskich, a korzyści finansowe dla rolników”

08.11.2010 - Opole
Konferencja „Dobre przykłady wykorzystania funduszy unijnych w woj. opolskim w ramach WPR”

13-14.11.2010 - Kraków
Konferencja pn. „Zrównoważony, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich”

23-26.11.2010 r. - Poznań
Targi Produktów i Usług dla Samorządów Lokalnych - Gmina 2010, podczas drugiego dnia targów Seminarium „Od funduszu sołeckiego do odnowy wsi”

25-26.11.2010 r. - Radom
5. posiedzenie Grupy Roboczej ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Modernizacja gospodarstw rolnych

40 tys. wniosków złożyli dotychczas rolnicy zainteresowani wsparciem w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”

Modernizacja gospodarstw rolnych jest kontynuacją przedakcesyjnego programu SAPARD, a także SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004–2006”. Z funduszy tych dwóch programów dofinansowano odpowiednio 12 927 i 24 079 wniosków.

ARiMR podpisała już ponad 30 tys. umów i zrealizowała płatności w wysokości niemalże 3 mld zł. Kolejny nabór wniosków poprzedzony został nowelizacją rozporządzenia z 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013. Nowelizacja ta zostanie niebawem podpisana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pomoc nadal udzielana jest na inwestycje dotyczące modernizacji albo rozwoju pierwotnej produkcji roślinnej lub zwierzęcej, z wyłączeniem produkcji leśnej i rybnej. Operacje mogą dotyczyć wytwarzania zarówno produktów żywnościowych, jak i nieżywnościowych (w tym produktów rolnych wykorzystywanych do wytwarzania energii odnawialnej), a także przygotowania do sprzedaży lub sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie. W zakres operacji mogą wchodzić inwestycje związane z produkcją i wykorzystywaniem energii ze źródeł odnawialnych na potrzeby prowadzenia produkcji rolnej.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne pozostaje na tym samym poziomie, czyli nie może przekroczyć 300 tys. zł. Wysokość kosztów kwalifikowalnych musi sięgać powyżej 20 tys. zł, jednakże ograniczenie to nie dotyczy operacji obejmujących wyłącznie wyposażenie gospodarstwa rolnego w urządzenia do składania nawozów naturalnych lub projektów związanych z dostosowaniem do norm wspólnotowych.

W dotychczas przeprowadzonych naborach o wsparcie najczęściej ubiegały się osoby fizyczne, jednakże pomoc skierowana jest również do osób prawnych, wspólników spółki cywilnej oraz spółek osobowych w rozumieniu kodeksu spółek handlowych. Podstawowym warunkiem ubiegania się o pomoc jest prowadzenie działalności rolniczej i posiadanie gospodarstwa rolnego o wielkości ekonomicznej wynoszącej co najmniej 4 ESU oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych.

Według nowych zasad Prezes ARiMR ma możliwość ogłoszenia naboru wniosków w poszczególnych województwach lub w części województw oraz podania do publicznej wiadomości, iż przez pierwszych 14 dni naboru mogą być składane wyłącznie wnioski związane z restrukturyzacją sektora mleczarskiego. Wprowadzenie zmian związanych z restrukturyzacją wynika z konieczności zagwarantowania, że dodatkowe środki przyznane Polsce w 2009 r. na realizację operacji dotyczących tzw. nowych wyzwania, do których należy między innymi restrukturyzacja sektora mleczarskiego, zostaną przeznaczone wyłącznie na ten cel. Skierowanie dodatkowo przyznanych środków na dofinansowanie operacji innych aniżeli związane z wyżej wymienionymi wyzwaniami skutkowałoby koniecznością zwrotu tych środków przez Polskę do budżetu Unii Europejskiej. Dlatego właśnie konieczne jest przeprowadzenie co najmniej jednego naboru wniosków z preferencjami dla wniosków dotyczących mleczarstwa.

Wnioski związane z restrukturyzacją sektora mleczarskiego mogą dotyczyć dwóch rodzajów operacji. Po pierwsze mogą to być operacje, w wyniku których nastąpi rozwój produkcji mleka rozumiany jako poprawa ogólnych wyników gospodarstwa w tym zakresie. Po drugie – operacje, w wyniku których nastąpi całkowita rezygnacja z wytwarzania mleka w gospodarstwie oraz zostanie

wprowadzony lub rozwinięty inny kierunek produkcji. Całkowita rezygnacja z wytwarzania mleka oznacza zaprzestanie jego produkcji w gospodarstwie w celu wprowadzenia go do obrotu oraz zbycie posiadanej kwoty indywidualnej.

Oprócz warunków obowiązujących wszystkich wnioskujących o pomoc przy tego typu operacji będą obowiązywały dwa dodatkowe warunki związane z prowadzoną działalnością w zakresie produkcji mleka. O wsparcie będą mogli się ubiegać wnioskodawcy:

- ▶ wpisani do rejestru producentów mleka, którym przysługuje kwota indywidualna w wysokości co najmniej 20 000 kg,
- ▶ prowadzący działalność rolniczą w zakresie produkcji mleka od co najmniej roku.

Należy również podkreślić, że poziom refundacji kosztów kwalifikowalnych zostanie podniesiony o 10 punktów procentowych,

Nowością jest umożliwienie osobom fizycznym wspólnego ubiegania się o przyznanie pomocy w celu dokonania zakupu, a następnie wspólnego używania nowych maszyn lub urządzeń. Celem wprowadzenia takiej możliwości jest wsparcie przede wszystkim mniejszych gospodarstw, w których z ekonomicznego punktu widzenia, ze względu na zbyt mały areal czy określoną strukturę produkcji, nie jest uzasadnione kupowanie nowoczesnej, wydajnej maszyny lub urządzenia wyłącznie na potrzeby jednego gospodarstwa. O pomoc będą mogły wystąpić wspólnie osoby fizyczne, które spełniają wszystkie warunki przyznania wsparcia, określone w tym działaniu dla osób fizycznych.

Pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych (od 40 do 60 procent), do których mogą należeć koszty:

- ▶ budowy, przebudowy, remontu potężnego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej,
- ▶ zakupu maszyn, urządzeń, wyposażenia do produkcji rolnej,
- ▶ zakładania oraz wyposażania sadów lub plantacji wieloletnich,
- ▶ budowy albo zakupu elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej.

jeżeli pomoc będzie przyznana na inwestycję związaną z produkcją mleczarską, realizowaną wspólnie przez osoby fizyczne w celu zakupu nowych maszyn lub urządzeń.

Kolejna wprowadzana zmiana dotyczy sposobu określania kolejności przysługiwania pomocy. Tak więc od następnego naboru wniosków kolejność ta będzie ustalona zgodnie z kryteriami wyboru operacji, opracowanymi na podstawie uchwały nr 26 Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 z 23 czerwca 2009 r. Uchwała dostępna jest na stronie internetowej MRiRW w zakładce PROW 2007–2013 Komitet Monitorujący PROW 2007–2013 Uchwały Komitetu Monitorującego PROW 2007–2013. Kolejność będzie ustalana przez przyznanie każdej operacji określonej liczby punktów.

Wobec przedsięwzięć ukierunkowanych na restrukturyzację sektora mleczarskiego zastosowane będą odrębne kryteria wyboru operacji, opracowane na podstawie przywołanej wyżej uchwały Komitetu Monitorującego PROW 2007–2013. Ogłoszenie przez Prezesa ARiMR naboru z preferencją dla wnioskodawców planujących inwestycje, oznaczać będzie, że wnioski o przyznanie pomocy w tym zakresie będą składane przez pierwszych 14 dni naboru, a wsparcie będzie im przysługiwało w pierwszej kolejności,

foto: archiwum MRiRW

przed wnioskami dotyczącymi innego rodzaju przedsięwzięć. Wnioski odnoszące się do pozostałych operacji zostaną sklasyfikowane po wnioskach dotyczących restrukturyzacji sektora mleczarskiego, z preferencją dla wnioskodawców planujących inwestycje przyczyniające się do wzrostu wartości dodanej brutto w gospodarstwie (GVA).

Wniosek o przyznanie pomocy składa się w oddziale regionalnym ARiMR właściwym ze względu na miejsce realizacji

przedsięwzięcia. Czyni się to osobiście albo przez upoważnioną osobę lub przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora publicznego. Wniosek o przyznanie pomocy może być złożony osobiście albo przez upoważnioną osobę za pośrednictwem biura powiatowego Agencji znajdującego się na obszarze właściwości miejscowej oddziału regionalnego właściwego ze względu na miejsce realizacji operacji.

■ Magdalena Krawczak

fot. archiwum MRIRW

Rozbudowa budynku przechowalni owoców oraz zakup 200 skrzyniopalet

Jan Kowalski, rolnik z gminy Opatów w województwie świętokrzyskim, prowadzi rodzinne gospodarstwo sadownicze o powierzchni 17,67 ha (33,45 ESU), w którym głównym kierunkiem działalności jest produkcja jabłek. Dominują plantacje na podkładkach karłowatych prowadzone za pomocą konstrukcji podporowych. Rolnik ma przygotowanie zarówno zawodowe, jak i praktyczne w zakresie plonowania posiadanych plantacji jabłoni. Ze względu na planowane zwiększenie produkcji zdecydował się na rozbudowę przechowalni owoców oraz zwiększenie ilości posiadanych skrzyniopalet. Na przeprowadzenie inwestycji beneficjent uzyskał dofinansowanie w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” PROW 2007–2013.

Zrealizowane przedsięwzięcie umożliwiło beneficjentowi dostawanie zaplecza technicznego do planowanego zwiększenia skali i jakości produkcji odpowiadającej na potrzeby rynku. Dzięki tej inwestycji wzrósł dochód rolniczy w gospodarstwie oraz nastąpił wzrost wartości dodanej brutto o 14 procent.

Zrealizowana inwestycja jest kolejnym przedsięwzięciem zrealizowanym w gospodarstwie ze środków UE. Beneficjent korzystał wcześniej z programu SAPARD oraz SPO „Restrukturyzacja...”. Dzięki realizacji tych projektów zakupiono ciągnik sadowniczy, kombajn do zbioru porzeczek, urządzenia chłodnicze, sortownicę, wózek widłowy, skrzyniopalety oraz 4200 szt. sadzonek jabłoni i konstrukcji podporowych. Działania inwestycyjne oraz sprawność w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych sprawiają, że gospodarstwo oddziałuje pozytywnie na gospodarstwa położone w sąsiednich gminach.

■ Robert Jakubik

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE, GMINA OPATÓW

Wartość całkowita projektu: **230 108,00 zł**

Wysokość wypłaconego dofinansowania: **75 711,60 zł**

Wysokość dofinansowania w ramach EFROW: **56 783,70 zł**

fot. archiwum MRIRW

Zakup kombajnu zbożowego New Holland CX8060 o szerokości roboczej 6 m (używanego)

Jan Kowalski z gminy Krotoszyce w województwie dolnośląskim prowadzi gospodarstwo rolne o powierzchni 271,96 ha. Główne kierunki produkcji to uprawa towarowa zbóż i rzepaku. Przy tak dużym areale upraw niezbędne jest posiadanie parku maszynowego, który umożliwi sprawną organizację prac polowych. Dlatego też zdecydował się na zakup używanego kombajnu zbożowego New Holland CX8060 o szerokości roboczej 6 m.

Na realizację tej inwestycji, która wpłynęła pozytywnie na poprawę organizacji produkcji rolnej oraz redukcję kosztów gospodarowania poprzez uniezależnienie się od usługowego zbioru roślin, beneficjent uzyskał dofinansowanie w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” PROW 2007–2013.

Rolnik ten już od 2004 r. korzysta z programów unijnych i konsekwentnie rozwija swoje gospodarstwo. Zrealizował inwestycję w ramach programu SAPARD „Przebudowa budynku stodoły ze zmianą funkcji na magazyn zbożowy o pojemności 1000 ton” oraz Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004–2006” – „Zakup maszyn rolniczych”.

■ Robert Jakubik

WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE, GMINA KROTOSZYCE

Wartość całkowita projektu: **563 200,01 zł**

Wysokość wypłaconego dofinansowania: **184 655,60 zł**

Wysokość dofinansowania w ramach EFROW: **138 491,70 zł**

Pieczarki to nie totolotek

Środki z funduszy unijnych Justyna i Krzysztof Kaszewiakowie z Konstantynowa w województwie lubelskim przeznaczyci na modernizację gospodarstwa. Dzięki nim rolnicy dają pracę wielu osobom i mają pieniądze na spłatę kredytów inwestycyjnych.

Oboje spotkali się na zjeździe branżowym sędziów w Limanowej. Ona uczyła się w technikum ogrodniczym w Nowej Wsi koło Warki, on skończył podobną szkołę w Warszawie. Razem przejęli rodzinne gospodarstwo niedaleko Grójca i w Konstantynowie. Wkrótce pierwsze sprzedali. Podjęli również decyzję, że będą inwestować w Konstantynowie. Część ich 23-hektarowego gospodarstwa to sad. Kaszewiakowie wiedzieli, że w ich okolicy pogoda potrafi zaskakiwać. – W 2000 roku byłam w dziewiątym miesiącu ciąży, kiedy pod koniec sierpnia spadł grad. Zniszczył prawie wszystkie owoce w 14-hektarowym sadzie. Pamiętam, że przygnębiona stanęłam przy oknie i zalałałam się. Mój tato wtedy powiedział, że nie takie rzeczy przeżyję. Miał rację – wspomina pani Justyna. Niesprzyjające warunki pogodowe jeszcze kilka razy dotyczyły ich gospodarstwa. Ale dzięki własnej zaradności i pomocy z UE dalej prowadzą działalność.

Wielki sad to duże ryzyko

Kaszewiakowie już przed 10 laty brali kredyty dla młodych rolników. Korzystali też z kredytów preferencyjnych z dopłatami ARiMR. Dwukrotnie uzyskali dofinansowanie w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich, 2004–2006”. Wykorzystali te pieniądze na powiększenie plantacji i nasadzenia nowych drzew, m.in. grusz, oraz na system nawadniania sadu i zakup linii sortowniczej do owoców. To pani Justyna zajmowała się papierkową robotą.

– Gdybyśmy nie otrzymali wsparcia z programów europejskich, staliśmy się w miejscu – przyznaje pan Krzysztof.

Przed czterema laty państwo Kaszewiakowie postanowili ponownie sięgnąć po

fol. PPRESS

dotacje w ramach PROW z działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Początkowo planowali budowę chłodni, aby rozwinąć uprawy sadownicze. Mieli już niewielki obiekt, w którym można było składować do 200 ton owoców. Już wtedy przygotowali konstrukcję na większą chłodnię.

Na szczęście dobrze doradził im kolega. Kiedy się dowiedział, że zamierzają powiększyć sad, brać kredyt i budować większy obiekt, zatrwożony zapytał: „A co wy dobrze robicie? Przecież te kredyty będą spłacać wasze dzieci! Musicie mieć coś poza sadem”.

Kolega pokazał im pieczarkarnię i zachęcił do przystąpienia do Spółdzielni Grzybek Łosicki, która w największym w kraju „zagłębiu pieczarkarskim” stworzyła odpowiednie chłodnie, centrum dystrybucyjne i zadbała o eksport produktu.

Produkcja uzupełniona o pieczarki i aronię

Po burzliwej dyskusji młodzi małżonkowie zdecydowali się na uprawę pieczarek i aronii. Przygotowali projekt opiewający na prawie 267 tys. zł i złożyli wniosek o kredyt preferencyjny. Otrzymali dofinansowanie w ramach PROW 2007–2013 w wysokości ponad 131 tys. zł. Mogli kupić m.in. wózek do zbioru pieczarek, ciągnik rolniczy (jego koszt to 72 tys. zł), kombajn do zbioru aronii i porzeczek oraz sadzarkę do krzewów. Zaryzykowali i wzięli duży kredyt na pieczarkarnię, którą zbudowali rekordowo szybko.

Obecnie Kaszewiakowie wspominają dzień, w którym zdecydowali się na znalezienie drugiej gałęzi produkcji: ostatnia bardzo ostra zima spustoszyła ich sad. – Wymarzło 6 ha drzew, w tym najwięcej grusz, które mogły wspaniale owocować. W sadownictwie jak w totolotku – mówi pani Justyna. Jej mąż oblicza straty na kilkaset tysięcy złotych. Oboje pocieszają się, że na systematyczne spłacanie pożyczek pozwalają im wpływy z pieczarkarni. Tu nie czeka się ponad rok na sprzedaż produktu, jak w sadzie. Cykl uprawy pieczarek trwa sześć tygodni. – Mamy swoją zaufaną brygadę około 10 miejscowych kobiet, które potrafią pracować przy grzybach – zaznacza szefowa.

Pora na kolejne inwestycje

Justyna Kaszewiak, nawet kiedy jedzie na urlop, zabiera ze sobą laptopa, który umożliwia jej nadzorowanie produkcji i monitoring pieczarkarni. Niedawno małżonkowie dosadzili kolejne 2 ha krzewów aronii i mają już plantację liczącą 7,7 ha. Jest ona ekologiczna (plon 5–7 ton z ha), więc łatwo o zbyt na potrzeby farmacji. Kaszewiakowie planują budowę drugiej pieczarkarni. – Nie lubimy stabilizacji. Nie dla nas święty spokój – wyznaje pani Justyna. Małżeństwo Kaszewiaków jest bardzo cenione w Spółdzielni Grzybek Łosicki. Prezes spółdzielni Ryszard Pawluk przyznaje, że są bardzo ambitni i pracowici. Wiedzą, czego chcą. Aktywnie włączają się do wspólnych działań. Również Romuald Murawski, konstantynowski wójt, z uznaniem mówi o efektach wysiłku młodego małżeństwa. – To fajni, bardzo ambitni i pracowici ludzie. Cieszę się, że zapewniają miejsca pracy dla wielu kobiet – mówi wójt.

■ Mariusz Przybylski

fot. archiwum MRiRW

Kościół i związki wyznaniowe dla rozwoju wsi

Od 4 do 5 października 2010 r. w Ośrodku Szkoleniowo-Rehabilitacyjnym w Teresinie miała miejsce konferencja „Kościół i związki wyznaniowe w „Odnowie i rozwoju wsi” PROW 2007–2013 – Partner w rozwoju obszarów wiejskich”, w której uczestniczyły osoby duchowne i świeckie zaangażowane w prace na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich.

Celem konferencji było przedstawienie możliwości wsparcia w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 realizacji projektów dotyczących odnawiania zabytkowych budynków architektury sakralnej oraz inwestycji związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Podczas konferencji Artur Ławniczak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, podkreślił kluczową rolę, jaką odgrywają kościoły i związki wyznaniowe w procesie kształtowania świadomości mieszkańców w zakresie zachowania i poszanowania tradycji.

Przykłady prezentowanych dobrych praktyk:

- ▶ „Remont cerkwi prawosławnej pw. św. Jerzego w Łosince” – parafia prawosławna pw. św. Apostoła Jakuba s. Alfeusza w Łosince

- ▶ „Zagospodarowanie obszaru przestrzeni publicznej na terenie Sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej w Loreto” – Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Loretańskiej w Warszawie
- ▶ „Przystosowanie świetlicy dla dzieci i młodzieży Ochronka w Garnku dla celów edukacyjnych, kulturalnych i społecznych” – Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Częstochowskiej
- ▶ „Budowa parkingu przy Domu Zborowym wraz z usunięciem barier architektonicznych jako tworzenie miejsca spotkań mieszkańców Drogomyśla” – parafia ewangelicko-augsburska w Drogomyślu
- ▶ „Remont zabytkowego kościoła parafialnego pw. Świętej Katarzyny w Korczewie – II etap prac do wykonania” – parafia rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Dz. M. w Korczewie
- ▶ „Remont chodników i placu przykościelnego oraz wymiana słusarki okiennej i wstawienie szyb osłonowych w budynku kościoła parafialnego św. Stanisława Kostki w Birczy” – parafia rzymskokatolicka pw. św. Stanisława Kostki w Birczy
- ▶ „Zagospodarowanie terenu wokół kościoła parafialnego pw. św. Marcina w Krasieczynie” – parafia rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Krasieczynie

■ Renata Zielińska

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi organizuje konferencję w Parlamencie Europejskim

W związku z planowaną na 19 listopada 2010r. publikacją komunikatu Komisji Europejskiej w sprawie WPR, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi planuje organizację w Parlamencie Europejskim konferencji nt. Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 roku.

Celem konferencji będzie podsumowanie toczącej się od 2008 roku dyskusji na temat przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej w nowym okresie programowania, tj. po 2013 roku, oraz zaprezentowanie polskiego stanowiska w tym zakresie. Patronat nad konferencją obejmie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, co dodatkowo podkreśli aktywny udział Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w dalszym procesie kształtowania WPR na poziomie wspólnotowym i krajowym. Konferencja skierowana będzie głównie do przedstawicieli polskich w Parlamencie Europejskim (posłowie, asystenci) oraz do polskich urzędników pracujących w instytucjach europejskich (KE, Rada, PE) i w Stałym Przedstawicielstwie RP przy UE. Ponadto w konferencji udział wezmą członkowie kierownictwa MRiRW oraz przedstawiciele instytutów naukowo-badawczych podległych Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji oraz Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa.

Szczegółowe informacje dot. przebiegu konferencji w listopadowym numerze PRO-Wieści.

fot. stock

ROZMOWA Z AGNIESZKĄ MITJANS-SZAŁAPSKĄ Z MAZOWIECKIEGO ODDZIAŁU REGIONALNEGO ARIMR

Już teraz warto przygotowywać się do składania wniosków

W listopadzie lub w grudniu tego roku rozpocznie się kolejny nabór wniosków w ramach działania Modernizacja Gospodarstw Rolnych. Według jakich zasad będzie on przebiegał?

– Trwają prace nad nowelizacją rozporządzenia z 17 X 2007 roku, które zmienia zasady udzielania pomocy w ramach działania MGR. Zgodnie z nimi w tym roku o kolejności przyznawania dotacji będzie decydować suma uzyskanych punktów wyliczana w oparciu o dane zawarte we wniosku. Podczas naboru w 2007 roku zastosowano, zgodnie z obowiązującym wówczas rozporządzeniem, kryterium kolejności złożenia wniosku, a przy drugim naborze w 2009 roku o kolejności rozpatrywania wniosków decydowało losowanie.

Można więc przyjąć, że o tym czy rolnik otrzyma pomoc zdecyduje jakość złożonego wniosku. Gdzie można znaleźć wskazówki jak przygotować dokumenty?

– Kiedy znowelizowane rozporządzenie wejdzie w życie i prezes ARiMR poda do publicznej wiadomości informacje o terminie naboru wniosków w ramach działania MGR, na stronie internetowej Agencji zostaną zamieszczone wzory wniosku o przyznanie pomocy, planu rozwoju gospodarstwa, tabeli wyliczenia wielkości ekonomicznej wraz z instrukcjami wypełnienia tych dokumentów oraz wzory pozostałych załączników. Aby prawidłowego przygotować wniosek konieczne jest także zapoznanie się z treścią zmienionego rozporządzenia.

Prace nad nowym rozporządzeniem jeszcze trwają, ale już dziś można przygotować się do składania wniosków?

– Nie tylko można, ale i warto. Dotyczy to zwłaszcza rolników, którzy

przewidzieli do finansowania inwestycję polegającą na wykonaniu robót budowlanych np.: modernizacji budynku obory. Jeszcze przed ogłoszeniem nowych rozwiązań w zakresie naboru wniosków powinni oni wystąpić do odpowiednich organów, aby uzyskać stosowne zaświadczenia bądź pozwolenia umożliwiające im przeprowadzenie prac budowlanych. Zgromadzenie niezbędnej dokumentacji wraz ze wszystkimi pozwoleniami często zajmuje kilka miesięcy. W trakcie rozpatrywania wniosków złożonych w 2009 roku wnioskodawcy, których inwestycje polegały np. na budowie nowych budynków do produkcji rolnej, modernizacji już istniejących czy też utwardzaniu placów manewrowych przez budynkami służącymi produkcji rolnej, bardzo często prosili o wydłużenie terminu na uzupełnienie wniosków. W przysługującym im 21-dniowym terminie na uzupełnienie nie byli w stanie zgromadzić brakujących dokumentów dotyczących właśnie planowanych do wykonania robót budowlanych.

Jakie nowości przewidziano w nowelizacji rozporządzenia?

– Korzystne dla rolników będzie wprowadzenie możliwości złożenia wspólnego wniosku przez kilka osób wspólnie wnioskujących o tę samą maszynę albo kilka maszyn. Pojawią się także środki na restrukturyzację sektora mleczarskiego. Producenci mleka będą więc mogli ubiegać się o środki na zmianę profilu produkcji lub na dalszy rozwój gospodarstwa mleczarskiego. Nowością będzie także zmiana długości okresu związania z celem zrealizowanej inwestycji. Dotychczas okres ten wynosił 5 lat od otrzymania płatności, w nowej formule 5 lat będzie liczone od dnia podpisania umowy.

Gdzie szukać informacji o zasadach przyznawania pomocy?

– Najszybciej znajdziemy je na stronach internetowych ARiMR. Jeśli ktoś nie ma dostępu do Internetu może telefonicznie lub osobiście skontaktować się z pracownikami Oddziałów Regionalnych ARiMR, lub Ośrodkami Doradztwa Rolniczego. Pracownicy ARiMR nie mogą wypełnić za beneficjentów wniosków, ale mogą powiedzieć jakie informacje w danych punkcie wniosku powinny się znaleźć. Działanie MGR jest niezwykle popularne wśród rolników ze względu na ograniczoną liczbę niezbędnych dokumentów oraz wielkość przysługującej pomocy dla gospodarstwa. W 2007 roku zostało podpisanych z beneficjentami ponad 2200 umów. Po drugim naborze, realizowanym w 2009 roku, liczba umów zwiększyła się do niemal 3300.

Jestem przekonana, że także w tym roku nowy nabór spotka się z dużym i pozytywnym odzewem rolników.

Dziękuję za rozmowę
Rozmawiał Kacper Kowalski

Ponad 3 mld zł w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” rozdysponowane

W IV kwartale 2010 r. planowany jest nabór wniosków w ramach działania 121 „Modernizacja gospodarstw rolnych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013. Poprzednie dwa nabory, które były przeprowadzone w 2007 i 2009 r., cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem – złożono w nich łącznie 43 235 wniosków, z czego w kampanii 2007 ponad 18 tys., a w kampanii 2009 blisko 25 tys. Najwięcej wniosków złożonych zostało w województwach wielkopolskim i mazowieckim, natomiast najmniej w śląskim i podkarpackim.

Kwota pomocy, o jaką wnioskowano, wyniosła blisko 6 mld zł, a do końca września br. zrealizowano płatności w wysokości 3 mld zł dla prawie 24 tys. różnych beneficjentów.

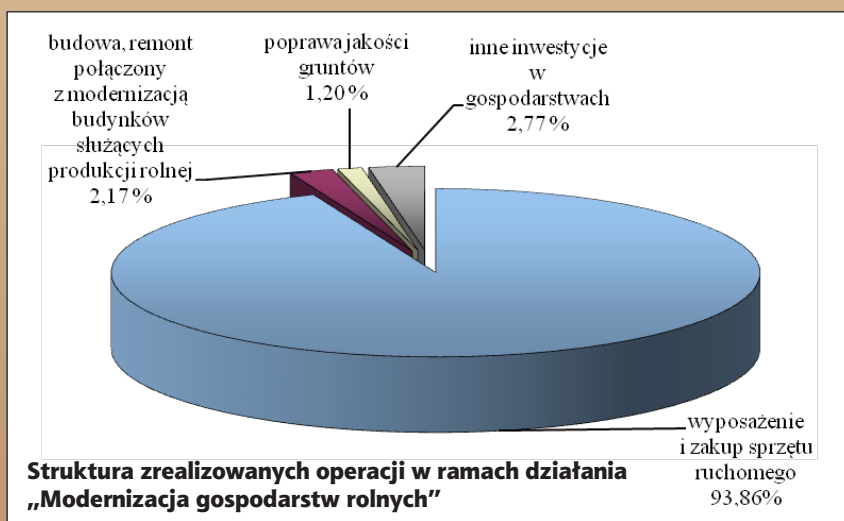
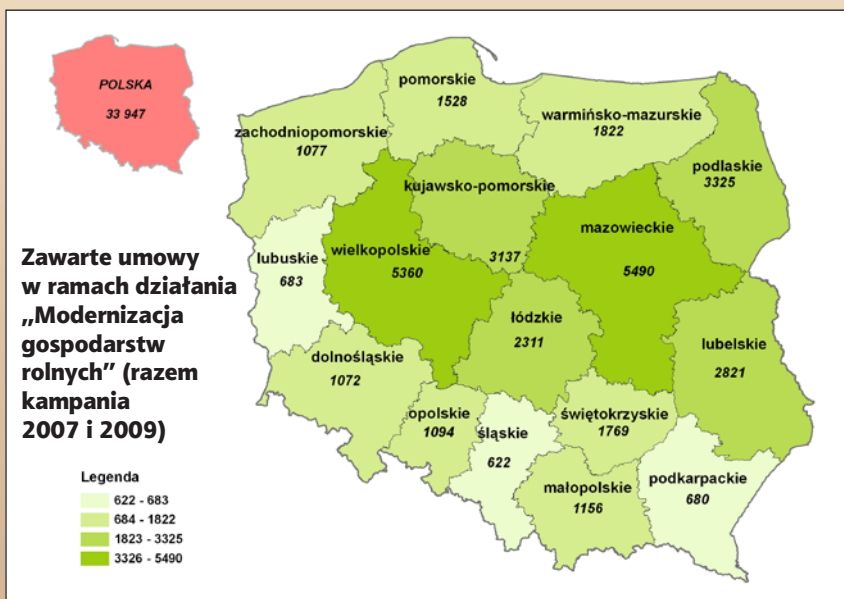
Według danych na koniec czerwca 2010 r. zrealizowane przedsięwzięcia dotyczyły:

- zakupu wyposażenia i sprzętu ruchomego – 93,86 proc. operacji,
- budowy, remontu połączonego z modernizacją budynków służących produkcji rolnej – 2,17 proc.,
- poprawy jakości gruntów – 1,20 proc.,
- innych inwestycji w gospodarstwach – 2,77 proc.

W ramach tych operacji:

- ▶ zakupiono:
 - 12 tys. ciągników rolniczych,
 - ponad 60 tys. maszyn rolniczych, narzędzi, urządzeń do produkcji roślinnej oraz środków transportu (innych niż ciągniki) do produkcji roślinnej, w tym oprogramowania,
 - prawie 9 tys. maszyn, narzędzi, urządzeń i wyposażenia do produkcji zwierzęcej, w tym oprogramowania,
- ▶ wybudowano lub zmodernizowano:
 - budynki gospodarcze o powierzchni ponad 540 tys. m²,

- ponad 150 tys. m² powierzchni służącej produkcji i sprzedaży bezpośredniej w gospodarstwach rolniczych,
 - ponad 38 tys. m³ zbiorników na gnojówkę i gnojowicę,
 - ponad 31 tys. m² powierzchni płyt obornikowych,
 - blisko 440 tys. m² powierzchni placów manewrowych,
 - prawie 12 tys. metrów długości dróg dojazdowych,
 - ▶ założono ponad 1 tys. ha powierzchni plantacji wieloletnich,
 - ▶ zakupiono ponad 300 sztuk sprzętu komputerowego.
- Urszula Mateusiak

Seminarium „Zapewnienie dobrego zarządzania programami rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007–2013” zorganizowane przez Komisję Europejską

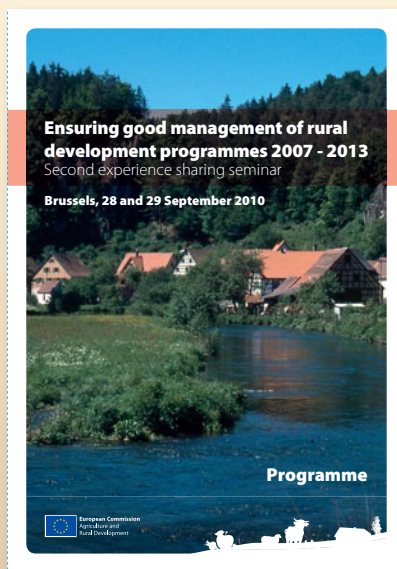
W dniach 28–29 września 2010 roku w Brukseli odbyło się 2 seminarium służące wymianie doświadczeń w zakresie zapewnienia dobrego zarządzania programami rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007–2013. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele instytucji zarządzających i agencji płatniczych z 27 krajów członkowskich UE.

W trakcie obrad odbyły się cztery sesje plenarne poświęcone kolejno:

- 1) wdrażaniu programów rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007–2013,
- 2) mechanizmom i procedurom wdrażania stosowanym w obecnej perspektywie,
- 3) kontrolom i audytom,
- 4) efektywnej ocenie i monitoringowi programów rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007–2013.

Przedstawiciele Komisji Europejskiej zaprezentowali dane dotyczące aktualnego stanu wdrażania programów rozwoju obszarów wiejskich w perspektywie lat 2007–2013 oraz informacje o wykonywaniu ocen i monitoringu. Ponadto przedstawili analizę dotyczącą procesu akredytacji oraz doświadczenia w zakresie kontroli i audytów prowadzonych w ramach PROW 2007–2013 przez służby Komisji i Trybunału Obrachunkowego. Doświadczenia w zakresie wdrażania „Nowych wyzwań” zaprezentowały Austria i Finlandia, natomiast w zakresie osi 4. PROW 2007–2013 Hiszpania i Irlandia. W swoich wystąpieniach kraje te pokazały zarówno pozytywne, jak i negatywne doświadczenia zdobyte w pierwszych trzech latach wdrażania programów. W trakcie drugiej sesji plenarnej przedstawione zostały doświadczenia państw członkowskich w zakresie współpracy instytucji zarządzających i agencji płatniczej na przykładzie Polski i Belgii.

Michał Marciniak, Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich w MRiRW (instytucji zarządzającej PROW

2007-2013), przedstawił polskie doświadczenia w zakresie współpracy między instytucją zarządzającą, a agencją płatniczą. Podczas prezentacji omówił stan wdrażania tego programu. W podsumowaniu Dyrektor Marciniak wskazał, że przygotowane w Polsce rozwiązania pozwoliły na płynną i efektywną współpracę między ministerstwem, a agencją wdrażającą PROW 2007-2013. Faktem wartym podkreślenia jest to, że dobra współpraca między instytucjami została zbudowana w trakcie realizacji dwóch poprzednich programów: SAPARD i SPO 2004–2006.

Następnie Szwecja i Litwa zaprezentowały doświadczenia w zakresie roli lokalnych organów pośredniczących w osiach 2. i 4.

Przeprowadzona po prezentacjach debata skoncentrowała się przede wszystkim na kwestiach dotyczących trudności przy wdrażaniu osi 4. Leader, a szczególnie problemów, jakie odnotowują lokalne grupy działania, związanych z wdrażaniem małych projektów w ramach trzech osi PROW 2007–2013 oraz w odniesieniu do kwestii

finansowania funkcjonowania lokalnych grup działania. Podkreślono, że sztywne procedury tzw. sekcji gwarancji zmniejszają elastyczność funkcjonowania lokalnych grup działania i stwarzają dla nich ryzyko wynikające z warunków na lokalnym rynku, a także ze względu na uciążliwe i długotrwałe procedury wdrażania.

W drugim dniu obrad zaprezentowano doświadczenia Francji, Węgier, Holandii i Estonii w zakresie przeprowadzania kontroli realizacji projektów w ramach działań wdrażanych w osiach 1., 2. i 3. Następnie przedstawiciele Niemiec i Włoch przedstawili informacje na temat realizacji działań z zakresu koordynacji monitoringu i oceny programu z punktu widzenia państw federalnych.

Przedstawicielka KE Josefine Loriz-Hoffman w wystąpieniu na zakończenie seminarium wskazała na potrzebę wprowadzenia zmian i korekt do systemu wdrażania programów obecnej perspektywy, jak również do systemu, który będzie funkcjonował w przyszłości. Takie stanowisko KE wynika z dotychczasowych obserwacji i ocen wdrażania programów rozwoju obszarów wiejskich w 27 krajach członkowskich.

Debata skupiła się przede wszystkim na kwestii dookreślenia wskaźników monitorowania oraz uproszczeń w zakresie wymogów, które muszą spełniać rolnicy. Wskazano również, że skomplikowany system kontroli generuje bardzo wysokie koszty administracyjne wdrażania programów. W tej sprawie głos zabrała też Pani Nina Dobrzyńska, Zastępca Dyrektora Departamentu Płatności Bezpośrednich, która przedstawiła polskie doświadczenia w zakresie realizacji kontroli w odniesieniu do wymogów nakładanych na beneficjentów w ramach działania „Programy rolno-środowiskowe”.

■ Mariusz Przybylski

Więcej informacji na stronie http://ec.europa.eu/agriculture/events/rurdevsem2/index_en.htm

fot. archiwum MRiRW

10. Spotkanie Narodowych Sieci Obszarów Wiejskich

Od 23 do 25 września 2010 r. w Edynburgu (Szkocja) miało miejsce 10. Spotkanie Narodowych Sieci Obszarów Wiejskich. Jego celem było omówienie trzech tematycznych inicjatyw sieci: rolnictwo ekologiczne, polityka rolna oraz przedsiębiorczość na obszarach wiejskich, a także inicjatywie Europejskiej Sieci Obszarów Wiejskich EN RD dotyczącej monitoringu i sprawozdawczości narodowych sieci PIKSE (Project Information & Knowledge Sharing Exchange). W trakcie szerokiej dyskusji, sprawozdawczość narodowych sieci, PIKSE stała się jednym z głównych tematów obrad. Celem tego pilotażowego projektu jest usprawnienie wdrażania programów rozwoju obszarów wiejskich przez promocję najlepszych praktyk i transfer wiedzy oraz inspiracje innych krajowych sieci do dzielenia się informacją o najlepszych realizowanych projektach rozwoju obszarów wiejskich i tworzenia podobnych projektów na poziomie krajowym. Dotychczas narodowe sieci obszarów wiejskich przesyłały do Contact Point w Brukseli po pięć fisz PIKSE różnych projektów,

które zostały zamieszczone w tworzonej bazie danych. Uzgodniono również, że w październiku br. zostanie przesłanych kolejnych pięć fisz na nowo utworzonym schemacie pozwalającym na automatyczne segregowanie projektów w pamięci bazy, co ma ułatwić jej powszechną dostępność dla użytkowników.

W trakcie spotkania uzgodniono dalsze kierunki wdrażania projektu, tak by z początkiem roku 2011 był on w pełni użyteczny dla wszystkich narodowych sieci chcących korzystać z przekazywanej wiedzy o sposobach wdrażania projektów na obszarach wiejskich.

Drugą część spotkania wypełniła dyskusja na temat funkcjonowania narodowych sieci. Zaprezentowane zostały osiągnięcia i najlepsze praktyki wdrażane w krajowych sieciach. Informacje o Polskiej Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich oraz jej sposobach działania zaprezentował Pan Michał Marciniak, Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW. – *W ramach Polskiej Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich współpracujemy*

z 1380 partnerami. Ponad 330 lokalnych grup działania funkcjonujących na terenie kraju buduje kapitał społeczny niezbędny do rozwoju obszarów wiejskich. Krajowa sieć jest właściwie połączona z siecią europejską, stała się instrumentem wymiany dobrych praktyk oraz wzmacniania koordynacji i komplementarności inicjatyw na rzecz rozwoju obszarów wiejskich zarówno wewnątrz, jak i pomiędzy Wspólną Polityką Rolną a Polityką Spójności – powiedział Michał Marciniak.

Szczególnym zainteresowaniem uczestników cieszyła się prezentowana mapa Polski z naniesionym obszarem funkcjonowania lokalnych grup działania.

Ponadto organizatorzy spotkania – Szkocka Sieć Obszarów Wiejskich – w dniu poprzedzającym spotkanie zorganizowali dodatkową imprezę: Targi Współpracy Obszarów Wiejskich. Miały one na celu wzmocnienie współpracy międzynarodowej w zakresie wdrażania programów rozwoju obszarów wiejskich na poziomie lokalnym.

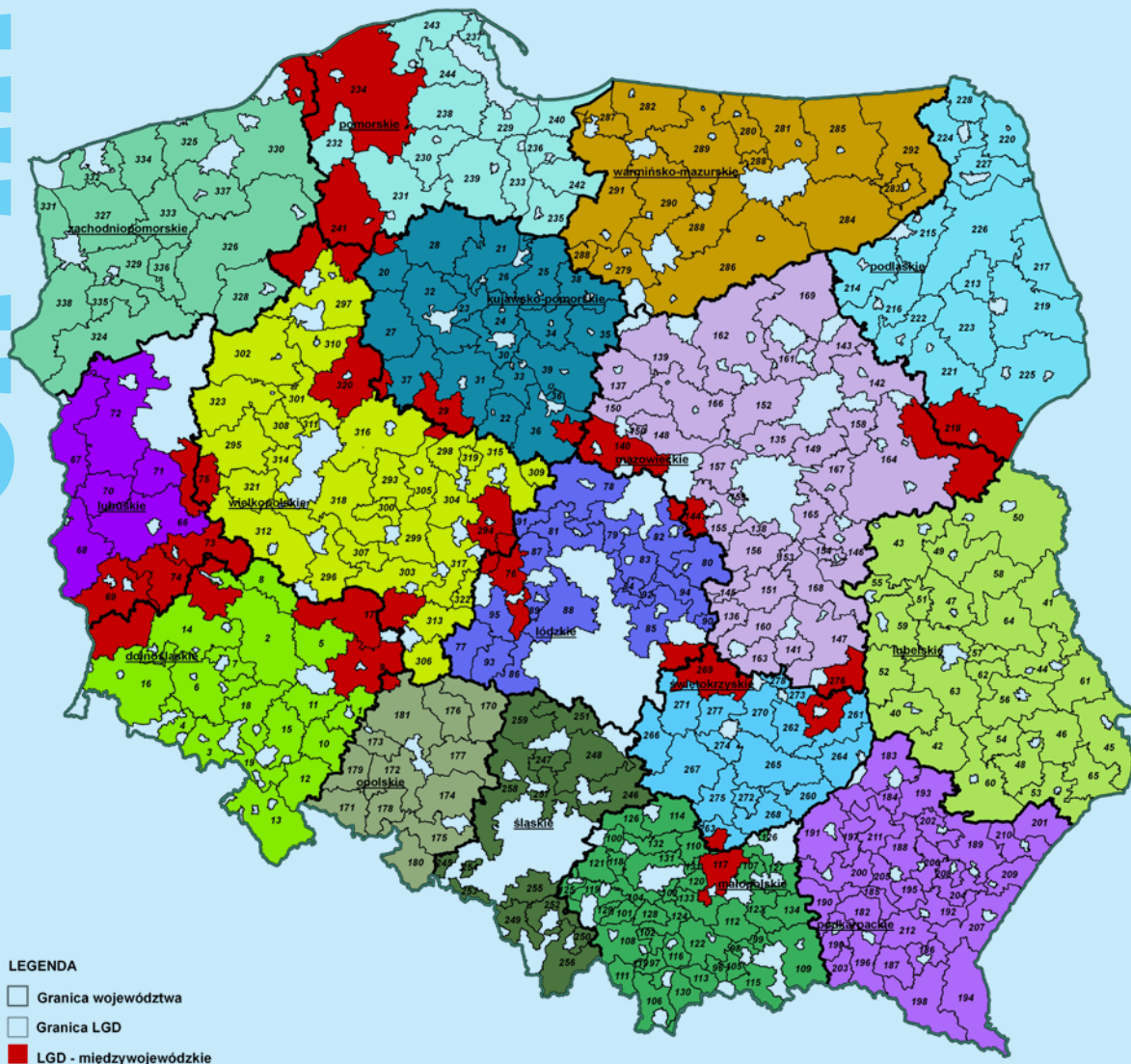
▣ Adam Szczaniecki

Informacja syntetyczna z realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Dane narastająco według stanu na 30.09.2010 r

Kod działania	Nazwa działania	Limit środków dla działań na lata 2007-2013 w EUR		Złożone wnioski		Zawarte umowy / wydane decyzje		Zrealizowane i wypłacona kwota (zł)
		publiczne ogółem	środki EFROW	liczba	wnioskowana kwota (zł)	liczba umów / decyzji	kwota umów / decyzji (zł)	
04 1	Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego	7 486 199 222,00	5 630 649 500,00	120 525	16 061 007 562,62	75 377	7 398 878 437,69	9 354 706 102,72
111	Skolenia zawodowa dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie	40 000 000,00	30 000 000,00	220	187 854 456,00	52	46 818 025,00	0,00
112	Ułatwianie startu młodym rolnikom	4 200 000,00	315 000 000,00	20 112	1 315 800 000,00	6 941	370 625 000,00	282 100 000,00
w tym:	- Nabór 2008			6 495	324 750 000,00	5 058	252 900 000,00	282 100 000,00
	- Nabór 2009			1 209	60 450 000,00	940	47 000 000,00	
	- Nabór 2010			12 408	990 600 000,00	943	70 725 000,00	
113	Renty strukturalne*	2 549 600 000,00	1 912 200 000,00	28 523	30 924 874,83	13 675	16 355 655,55	3 538 655 794,93
w tym:	- Kampania 2007			8 884	7 839 737,56	6 693	7 987 130,54	421 796 135,41
	- Kampania 2008			8 161	8 039 234,27	6 982	8 368 525,01	
	- Kampania 2010			11 478	14 991 883,00	0	0,00	
114	Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	118 000 000,00	88 500 000,00	10 486	38 206 132,80	7 618	24 869 700,00	3 116 859 635,57
w tym:	- Nabór 2009			8 220	26 589 500,00	7 491	24 395 650,00	1 166 520,00
	- Nabór 2010			2 266	11 616 632,80	1 127	474 050,00	
121	Modernizacja gospodarstw rolnych	1 849 068 111,00	1 397 171 500,00	43 235	5 992 799 309,20	33 947	4 659 475 055,45	3 008 730 531,41
w tym:	- Nabór 2007			18 372	2 278 479 151,99	14 479	1 837 850 906,82	3 008 730 531,41
	- Nabór 2009			24 863	3 714 320 157,21	19 468	2 821 624 148,63	
123	Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	932 000 000,00	699 000 000,00	2 613	6 904 356 454,92	873	1 348 429 189,37	474 820 364,18
w tym:	- Nabór 2008			818	1 631 536 714,11	506	836 443 281,99	474 820 364,18
	- Nabór 2010			807	1 902 297 235,36	367	511 985 907,38	
	- Nabór 2009			988	3 370 522 485,45	0	0,00	
125	Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa	637 531 111,00	483 778 000,00	332	1 378 913 132,97	229	786 944 501,86	16 783 279,62
126	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych	100 000 000,00	75 000 000,00	0	0,00	0	0,00	0,00
132	Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	80 000 000,00	60 000 000,00	14 548	76 024 510,00	11 616	60 848 680,00	527 303,29
133	Działania informacyjne i promocyjne	30 000 000,00	22 500 000,00	7	46 400 328,32	3	300 687,00	63 526,00
141	Wspieranie gospodarstw niskotowarowych - zobowiązania z lat 2004-2006	590 000 000,00	442 500 000,00	449	89 728 363,58	423	84 211 943,46	1 910 293 251,14
142	Grupy producentów rolnych	140 000 000,00	105 000 000,00	449	89 728 363,58	423	84 211 943,46	121 565 532,15
w tym:	- zobowiązania za okres 2007-2013							81 504 118,78
	- zobowiązania za okres 2004-2006							40 061 413,37
04 2	Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich	5 377 112 631,00	4 302 801 216,00	3 376 017	4 333 204 356,34	2 835 917	7 372 770 243,06	6 880 874 472,26
211/212	Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niskiej gęstości warunków gospodarczych (GINW)	2 448 750 000,00	1 959 000 000,00	2 999 942	2 999 942,00	2 582 397	4 576 829 576,04	4 062 273 079,37
w tym:	- Kampania 2007			256 344	737 274	244	1 345 217 611,26	4 062 273 079,37
	- Kampania 2008			255 658	741 588	744 588	1 361 451 650,49	
	- Kampania 2009			251 203	741 374	251 203	1 357 637 943,68	
	- Kampania 2010			236 737	736 737	358 701	512 522 370,61	
214	Program rolnośrodowiskowy (płatność rolnośrodowiskowe)	2 314 861 111,00	1 853 000 000,00	365 206	3 736 418 099,59	247 618	2 491 559 505,42	2 492 497 665,53
	- Program rolnośrodowiskowy (płatność rolnośrodowiskowe) - (nowe)			123 621	1 324 891 870,05	56 935	514 134 355,18	514 957 359,62
	- zobowiązania za okres 2004-2006			241 585	2 411 526 229,54	190 683	1 977 425 150,24	1 977 540 305,91
221/223	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	513 501 520,00	410 801 216,00	10 700	226 780 244,45	5 825	125 475 926,60	326 103 727,36
w tym:	- Zalesianie gruntów rolnych - (nowe)			9 575	219 034 227,27	5 251	120 949 824,60	146 742 432,13
	- Zalesianie gruntów innych niż rolne - (nowe)			1 125	7 746 017,18	574	4 526 102,00	179 361 295,23
226	Ochrona przed skutkami powodzi i innych klęsk zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych	100 000 000,00	80 000 000,00	169	370 006 012,30	77	178 905 235,00	0,00
311	Różnicowanie na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej	3 500 061 142,00	2 635 527 440,00	37 310	14 352 967 234,91	10 935	7 001 878 350,80	570 055 985,21
w tym:	- Nabór 2008			4 050	331 309 773,12	2 073	173 102 821,50	212 708 663,75
	- Nabór 2009			3 838	307 055 598,83	2 292	184 331 222,00	212 708 663,75
	- Nabór 2010			6 397	589 714 735,18	1 2	1 197 102,50	
312	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1 023 583 600,00	767 687 700,00	15 523	2 878 289 890,77	2 116	316 952 686,83	69 644 876,25
w tym:	- Nabór 2009			4 983	805 037 001,47	2 114	316 552 701,33	69 644 876,25
	- Nabór 2010			10 540	2 073 252 889,30	2	399 985,50	
321	Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej	1 541 317 542,00	1 166 469 740,00	2 298	7 115 505 233,22	1 779	5 024 261 163,70	60 842 620,16
313/322 /323	Odnowa i rozwój wsi	589 580 000,00	442 185 000,00	5 204	3 131 092 003,79	2 663	1 302 033 354,27	226 859 825,05
04 4 LEADER	Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju	787 500 000,00	630 000 000,00	12 619	1 147 343 447,60	2 563	357 625 968,70	65 683 598,17
413	Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju	620 500 000,00	496 400 000,00	11 879	971 799 914,20	1 890	227 690 785,98	1 660 152,05
421	Wdrażanie projektów współpracy	15 000 000,00	12 000 000,00	54	2 135 870,18	9	791 386,02	20 666,00
431	Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja	152 000 000,00	121 600 000,00	686	173 407 663,22	664	129 143 796,70	64 002 780,12
Pomoc techniczna		266 600 000,00	199 950 000,00	480	169 434 368,85	275	85 879 507,00	20 870 383,51
RAZEM		17 417 472 995,00	13 398 928 156,00	3 546 951	36 063 956 970,33	2 925 067	22 217 032 507,25	16 892 190 541,87

* prezentowane kwoty przedstawiają prognozowane wysokości miesięcznych płatności

Mapa Lokalnych Grup Działania w Polsce

Wyk. DROW - RL

Strona internetowa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

<http://minrol.gov.pl>

Redakcja PROWieści:
 Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich
 tel. + 48 22 623 18 42, faks + 48 22 623 20 51
Wydawca: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
 ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

Nakład: 5500 egz.
Koordinacja redakcyjna: www.ppress.pl
Projekt i skład: www.projektyprasowe.pl
Druk: drukarnia Garbino